

Skeppsregler för Tälja

Antagna av årsmötet 2020-05-21

Förord

Skeppsreglerna är främst till för att skydda den enskilde. Vi handskas också med en båt som är smått unik i sitt slag. I Tälja ligger – förutom kulturarvet – en mängd arbetstimmar och en myckenhet hantverkskunskande. Vid handhavandet kräver detta kunskap, känsla och respekt. Skeppsreglerna gäller för ordföranden, styrelsen, skeppare, besättning och andra ombord på Tälja. Var och en, som deltar i färder med Tälja, förutsätts känna till skeppsreglerna och efter bästa förmåga följa dem.

Definitioner

Redaransvar	Tälja ägs av Föreningen Viksbåten (FVB). Enligt Sjölagen (SFS 1994:1009) är styrelsen och föreningens ordförande, såsom företrädare för FVB, redare och har det yttersta ansvaret för Tälja och de personer som deltar i utfärder.
Skeppare	En person som av styrelsen godkänts att ansvara för och genomföra segling/utfärd med Tälja. Under utfärd är denne befälhavare.
Halskarl	Kan även kallas andreman och är den som, på skepparens uppdrag, leder verksamheten för om masten.
Besättning	Kan även kallas säkerhetsbesättning. De av de ombordvarande som av skepparen har tilldelats roller nödvändiga för Täljas säkra framförande. Här ingår uppgifter som utkik, navigering, styrning, segelmanövrering och rodd.
Medföljare	Utöver besättningen kan ytterligare deltagare följa med, vilka inte behöver ta aktiv del i framförandet. De ska dock följa skepparens order.

Allmänt

1. Styrelsen och dess ordförande har redaransvar och ska tillse att FVB minst har en ansvarsförsäkring kopplad till verksamhet med Tälja. Den ska täcka kroppsskada eller skador på annans egendom som orsakats av aktivitet med Tälja.
2. Styrelsen godkänner skeppare, som måste vara medlem i FVB.
3. Styrelsen ska upprätthålla en lista över godkända skeppare och kontinuerligt hålla den uppdaterad.
4. Föreningens skeppare är de enda som är bemyndigade att ansvara för och genomföra segling/utfärd med Tälja. Halskarl utses av skepparen innan seglats och skall ha erforderlig kompetens.

5. Skepparen har det yttersta ansvaret för båten och dess utrustning från det en segling börjar tills den är avslutad, båten klargjord efter segling och överlämnad till nästa ansvarige, alternativt återlämnad i båthuset på Ulriksdal.
Om Tälja lämnas förtöjd i vattnet en tid, exempelvis på Birka, ska en ansvarig på platsen utses, vilken tar på sig att regelbundet och då vädret föranleder, se till henne samt kontakta styrelsen vid behov.
6. Skepparens order skall åttlydas utan diskussion och kvitteras lämpligen genom upprepning. Eventuella åsikter eller synpunkter framförs till skepparen efter genomförd utfärd, eller dagsetapp vid längre segling.
7. Skepparen skall ställa in seglats om det föreligger osäkerhet eller fara för besättning och båt.
Seglats får ej företagas om besättningens storlek och/eller kompetens är otillräcklig eller om seglingen kan anses osäker med utgångspunkt från besättningens kondition, rådande väderleksförhållanden, båtens sjövärdighet eller andra orsaker.
8. Minsta besättning på Tälja kan givetvis variera med hänsyn till planlagd aktivitet, besättningens kunskapsnivå och den rent fysiska styrka de kan prestera. För att ha full manöverförmåga i en trängd situation, exempelvis överfallsväder vid lå strand eller svårt möte i trång farled, behövs skeppare och fyra roddare.
Om utombordsmotor finns med ombord minskar behovet av manskap, men ta höjd för motorstopp och planera färden därefter.
9. Alla i besättningen skall vara fria från påverkan av alkohol eller droger. Antalet övriga medföljare måste anpassas till deras kondition och rådande omständigheter.
Skepparen beslutar om besättningens storlek och antalet medföljare samt har rätt att avvisa personer som kan misstänkas utgöra fara för seglatsen eller roddturen.
10. Före utfärd kontrolleras att Tälja är rätt och tillräckligt utrustad och klar för avgång. Besättningen skall tillse att det alltid råder god ordning ombord.
11. Flytväst är obligatorisk och skall bäras av alla ombord. Skepparen kan göra avkall på detta krav vid mycket lugna förhållanden när han/hon anser att säkerheten tillåter. Dock skall flytvästar alltid finnas med till alla ombord.
Det är varje deltagares egna ansvar att ta med flytväst, egen eller lånad. Vårdnadshavare ansvarar för egna barn.
Om avkall på säkerheten görs måste besättningen iakttaga extrem uppmärksamhet så att potentiellt farliga situationer tidigt kan förutses och undvikas!

12. Besättningslista och färdplan skall finnas i land vid segling längre än två dygn eller över öppet vatten. Loggbok och dagbok skall alltid föras under seglats.
13. Vid längre färder över öppet vatten förutsätts följebåt.
14. Efter segling åtgärdas eventuella skador. Tälja avrustas, alternativt görs klar för nästa utfärd, av hela besättningen. Inga segel, skeppskistor, motor, bensindunkar eller annat känsligt material får lämnas kvar i Tälja, då hon lämnas under bar himmel efter avslutad segling, eftersom dessa kan ta skada av väder och vind eller försvinna.

Kompetenskrav på skeppare

1. Skeppare skall ha goda kunskaper i segling och navigation samt vara medveten om vad Sjölagen och Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:44) om sjövägsregler säger.
2. En skeppare godkänns genom prov, alternativt baserat på av styrelsen erkänd kompetens och erfarenhet från annan liknande råsegelare. Kandidaten skall vid tidigare utfärder med Tälja, eller annan liknande råsegelare, ha tjänstgjort vid samtliga befattningar ombord. Om prov tillämpas skall detta omfatta en typisk dagsegling och bedömas av två erfarna skeppare. Efter avslutad segling och klargöring av Tälja avgörs om kandidaten bestått provet eller ej.
3. För att godkännas som skeppare krävs, förutom vad som sägs ovan, att vederbörande:
 - innehar en lugn och stabil personlighet
 - har visat förmåga att avgöra besättningens duglighet och kunnat anpassa sina instruktioner efter besättningens nivå
 - kan föra en diskussion med besättningen och är lyhörd för förslag
 - har förmåga att upptäcka och förhindra oro eller tendenser till osämja
 - är nykter och fri från drogerVidare skall han/hon praktiskt kunna genomföra:
 - man överbord manöver
 - hamnmanöver
 - ankring och förtöjning
 - seglets bruk om man avser att segla (sätta, reva, stryka, brassa, halsa och skota för olika vindar)
 - genomvindsvändning (stagsvändning) och undanvindsvändning (kovändning)
4. Skepparskapet är främst en fråga om förtroende och ansvar. Detta skall vid fall av uppenbar omdömeslöshet eller annan visad oförmåga dras in.

Skepparens åligganden

1. Före utfärd åligger det skepparen att:
 - tillse att Tälja är rätt och tillräckligt utrustad för utfärdens omfattning
 - kontrollera väderleksutsikterna
 - med samlad besättning gå igenom planlagd seglats/roddtur och befälsförhållanden
 - med samlad besättning försäkra sig om att denna förstår använda kommandon, kan båtens utrustning och därefter tilldela en uppgift till var och en ombord
 - instruera den samlade besättningen i säkerhetsutrustningens handhavande och utse ansvariga för här ingående utrustning
 - med samlad besättning gå igenom uppträdande vid nödsituation
 - vid seglingens början öva rodd-, seglings- och styrkommandon

 2. Efter utfärd åligger det skepparen att:
 - tillse att eventuella skador åtgärdas
 - Tälja avrustas alternativt görs klar för nästa utfärd och överlämnas till nästa ansvarige
 - avrapportera till loggboken
-

Utökade skeppsregler för segling på öppna vatten

1. Vid segling på öppna vatten definieras alla ombordvarande som ingående i besättningen. Alla besättningsmedlemmar skall vara insatta i skeppsreglerna och följa dessa efter bästa förmåga. Vid segling på öppna vatten gäller förutom skeppsreglerna även följande.
2. Besättningen skall bestå av minst tre som har stor erfarenhet av att segla Tälja. Övriga besättningsmedlemmar skall ha seglat Tälja. Besättningen skall vara samövad. Minst två besättningsmedlemmar skall ha navigationskunskaper motsvarande kustskepparexamen. Det är styrelsens uppgift att avgöra om besättningen uppfyller kraven. Det är lämpligt att aktuell besättning samlas vid ett tillfälle så att styrelsen kan göra en bedömning av besättningens kompetens.
3. Lämplig storlek på besättningen är fem till sju personer men upp till nio kan gå bra om begränsad mängd packning medförs.
4. Vid överlämnande av Tälja skall checklista medfölja så att man alltid har koll på var hennes tillhörigheter finns.
5. Följebåten skall kunna ta ombord hela Täljas besättning. Vid eventuell bogsering skall bogserlinan fästas i mast eller beta inne i båten.
6. Om Tälja måste överges skall Kustbevakningen larmas och båten, som förmodligen flyter i marvatten, märkas ut med lysboj eller annan väl synlig markör.
7. Seglats får inte påbörjas om det blåser mer än 8 m/s eller om väderutsikterna förutsagt detta.
8. Säkerhets- och navigationsutrustning: Sjökort, kompass, GPS, VHF, radarreflektor, lanternor, ficklampa, nödraketer, livboj med ljus, mistlur, öskar, 2 hinkar, sjukvårdsväska samt (nöd)proviant och dricksvatten. Bra om alla i besättningen dessutom har personligt ljus, t.ex. Cyalume Lysstav.
9. Tälja får aldrig lämnas utan tillsyn. Minst en man avsätts som vakt vid vistelse i hamn.
10. Samtliga i besättningen skall vara medlemmar i Föreningen Viksbåten.